177440

# Kort
# Berättelse/

Om förloppet wid

## Konungens af Pohlen
## STANISLAI den I.

Och

## Des Drottnings
## CATHARINÆ
## Kröning/

Som behörigen war utskrefwen och berammad at fulbordas i Warschau den 24. Septemb. / 4. Octobris.

Anno 1705.

---

STOCKHOLM/
Tryckt uti Kongl. Boktr. hos Sal. Wankijfs Ankia.

SEdan de i Warschau församlade Senatorerne och Land-Deputerade hade författat de Pacta Conventa, eller Regiments Förbindelsen/ hwar efter Konungen förplichtar sig at skola styra sitt Rijke; Begaf sig Konungen aftonen för Crönings-Dagen ifrån Bielinskis Palais uti Cracauiske Förstaden/ hwarest han den tiden wistades/ til St. Johans eller Domkyrckian/ bemälte Pacta Conventa efter wanligit bruk at beswäria; Hwilket skedde uti then ordning/ at först ginge Landtbådens eller Deputerades Wagnar/ derpå fölgde Senatorernes och Biskoparnes/ näst dem Adelen til Häst/ alle uti en större myckenhet än man hade kunnat förmoda/ derpå Konungen i sin Wagn allena/ och efter honom des Gardes de Corps til Häst. Medan de andra ställte sig wid stora Kyrckiodören at wänta Konungens ankomst/ skyndade sig Erckie-Biskopen fram förut/ at han/ behörigen anklädd/ war för Konungen



wid

wid Altaret / hwarest Liusen blefwe tände / och Konungen lystes fram uti Kyrckian med Waxfacklor å bägge sidorne. För Hög-Altaret aflade han på knä sin Eed / och Formularet förelästes utaf Erckie-Biskopen af Lemberg, då de åter strax begofwe sigh i samma ordning tilbaka igen / allenast med den åtskilnad / at Erckie Biskopen / som hastade sig at afläggia sin Kyrckiobonad / och Biskopen af Caminiec, åkte då med Konungen fram uti des Wagn. Wid denne Acten war jämwäl Swenske Ambassadeuren Horn tilstädes.

Morgonen derpå följande som war den $\frac{24}{4}$. $\frac{\text{Sept.}}{\text{Octob.}}$ begofwe sig Konungen och Drottningen med Hofwet i stilhet och incognitò på Slottet / uti de dertilberedde Rummen. Efter det / och medan alla af Senatorer, Deputerade och Adel sig församlade / blefwe Konungen och Drottningen klädde: Han / som en Soldat / uti fullt Harnesk ifrån hufwudet til fötterne / med en röd Sabelskins mantel hängd öfwer Axlarne på Pohlsk art; Hon / som en Brud / uti hwijta Silfwerduks kläder / med utslaget Hår samt Smycken på Bröstet och i Pannan / warandes doch Hufwudbonaden såtilredd och låggiord / at Cronan strax deruppå sättias och fästas kunde.

De Swenske Ambassadeurerne infunne sig med deras fölie wid paß klockan 10 på Slottet. Up-

på

på innerste Borggården stod en Öfwerst-Lieutenant med något Swenskt Krigzfolck för dem i Gewähr/ och rörde deras speel. Wid trappan der de stego utur Wagnarne/ mötte dem Konungens af Pohlen Hofmarschalck Poninski, och några steg bättre op Pisars af Littauen Grefwe Sapieha, hwilka beledsagade dem opföre. Uti Drabante Salen/ der Konungens Drabanter stode uti gewähr/ kom deras Öfwerste Poniatowski emot dem/ och fölgde dem intil dören af deras May:ters Förmak/ hwarest en Senator, Castellanen af Siradien jämte några af de Confœdererade dem emottog med en compliment på Konungens och Confœderationens wägnar. När de derpå swarat och aftrådt in uti Förmaket/ kom Skattmästaren af Littauen/ som giorde Cron-Marschalkens tienst wid detta tilfället/ och förde dem in uti deras May:ters rum/ hwarest de sina complimenter behörigen aflade.

I kyrckian war en sådan anstald giord/ näml. wid dörarne hölts wacht af Swenska Soldater; en Polsk Officerare blef wid hwar Post förordnad/ som wiste at åtskilia folcket. In uti Kyrckian och Choret hade Konungens Gardes de Corps wacht/ stälte framföre och dubbelt på bägge sidor om en uphögd byggnad/ mitt emot Altaret/ hwaruppå stode twänne Throner/ wände emot Altaret/ och twänne Himlar deröfwer hängde. Bemälte stäl-

ning så wäl som hela HögChors-Golfwet war öfwerdragit och belagt med rödt kläde/ samt fram för Altaret/ derest Konungen och Drottningen krönas skulle/ en stor uthbredd tapet. Utaf bänckiarne på både sidor af Choret/ war den ena anwijst för de Swenske Generaler och Officerarne, den andra mitt emot/ för de Polniske Deputerade. Emellan den ena af bemälte Bänckiar och Altaret blefwe tre armstolar på rödt kläde satte för Ambassadeurerne. Deröfwer war utsicht utur en Cammar ifrån Slotts sidan/ hwarest Konungarne pläga bewista Gudstiensten/ och nu lemnades för Kongl. May:t af Swerige/ som denna Crönings-Acten i samma rum incognitò, tillika med Hans Excell:tz Grefwe Piper och Hertigen af Würtenberg och några andra få biwistade och ansåg. Twärt öfwer på andra sidan af Choret war en liten upbygd Låktare för Konungens Moder och det förnäma Fruentimbret af des fölie. Andra hade fritt at sökia platz uti kyrckiobänckiarne och på de öfrige Låktare; Doch skedde alt uti den Ordning/ at härwid ingen oreda förelopp.

När alt war färdigt och i beredskap/ blef processen således anståld/ at man gick genom Konungens rum/ hwarest des Gardes de Corps höllo wacht/ och en lång gång som löper öfwer gatan in til kyrckian/ warandes deruti å bägge sidor

Sol-

Soldater upställte. Först gick en hop Adel med Ambassadeurernes Svite blandade/ dernäst de Polske Deputerade, hwarpå regalierne följde/ burne på Silfwerduks Hyenden med Gullblommor. Swärdet bars utaf Swärddragaren af det Poßniske Woiwodskapet; Äpplet utaf Castellanen ifrån Radziec; derpå komme Castellanerne af Liven och Juniwladislaw med Spirorne/ och sidst Castellanen af Siradien samt Woiwoden af Wilna/ Den Littauiske Feldtherren/ med Cronorne/ Riksbaneret bars denna gången intet som elliest hade bordt gå bredewid Swärdet. Sedan gick Skattmästaren Sapieha uti Rijksmarschalkens ställe med nedsänkt Staf/ hwilken han efter fullbordad Cröning ophögde/ och efter honom Ambassadeurerne Wachschlager och Palmberg näst fram för Hans May:t Konungen/ som fördes under Armarne af Starosta Bobrowski Grefwe Sapieha på den högra/ och Cron-Pisars Potocki på den wänstra sidan/ och behöfde för sin Tunga klädebonad skul/ förutan i anseende til ceremonialet, mycket wäl ledeswänner. Dernäst följde Hennes May:t Drottningen/ förd utaf Ambassadeuren Horn wid handen/ och hade hela sitt Fruentimmer efter sig/ sedan åtskillige Magnater och de förnämare Hofbetiente.

Då de främste komme i Kyrkian/ begynte musiquen

siquen på twänne Låktare/ och tilöktes alt starkare och starkare emot det Konungen sielf blef sedd. De som ginge framför honom / intoge efter hand deras anwiste platzer; Men de som buro insignia, trädde dermed fram för Altaret/ lefwererandes dem åth det dersammastädes församlade Prästerskapet/ hwilka satte samma insignia nämligen twå Cronor och twå Spiror samt Äpplet på Altaret / hwarest de blefwe/ så wäl som Swärdet af Erckiebiskopen consacrerade; Men Wärjan blef icke destemindre af en Werldslig/ Posniske Swärd-Dagaren / hållen.

Nedan för Hög Altaret och Trappan til Thronen blef Konungen af Biskopen af Caminiec och Suffraganen af Gnesen, uti deras kyrkiodrächt klädde / samt af twänne Prälater emottagen och helsad med ett kort thal/ jämte förmaning til Gudzfruchtan och alla Christelige så wäl som Konungzlige dygder. Sedan fördes han af dem up til Altaret; men Drottningen i Sacristien af Ambassadeuren Horn, som sedan intog sitt Rum. Fram för altaret satt Arckiebiskopen af Lemberg i Påfwisk bonad och när Hans May:t hade honom med åhrebödighet helsat / tiltalade honom Biskopen af Caminiec, säijandes at den Helige Modren församlingen åstundade det Hans Högwyrdighet wille uphöya närwarande tappre Riddare och

Krigz-

Krigzman til den Konungslige myndigheten Arckiebiskopen frågade honomtilbaka/om han wore dertil wårdig och tienlig/ och wille fulgiöra den plicht/ som honom derwid åläge? Och då denne swarat/det han både wore wårdig oc nyttig/så wål för den Helige Kyrkian/ som til det Polniske Rijkets styrelse/ upläste Arckiebiskopen en tacksäyelsebön. Jmedlertid satt Konungen emellan Biskopen och Suffraganen, och wände ansichtet åth Arckiebiskopen. Deruppå hölt denne til Konungen en förmaning/ det han skulle beflita sig om Gudsfruchtan och alla andra Dygder/ men i synnerhet at kunna wål förestå Rijket. Konungen lofwade uppå knå sig sådant wilia hålla. Trädde så närmare intil Arckiebiskopen/ och giorde med blåttat Hufwud samt bögda knå sin Tros-Bekännelse/ swärjandes den Romerske Kyrkian trohet och lydno/ och läggiandes bägge Händerne på Evangeliiboken/ hwilken Arckiebiskopen höll öppen fram för honom. Sedan kyste han Arckiebiskopens Hand/ och blef ståendes på knå/ medan denne togh af sig Mitren eller Biskopsmößan/ och läste en bön. Så snart den war ändad/satte han åter Mößan på sig/ och föll jämwäl med det öfrige Prästerskapet på knå; men Konungen/ som war wid hans wänstra sida/ bäckade sig neder til jorden/ och lade sig framstupa med utsträckte armar/ såsom på ett

korß lagd. Imedlertid sangs Litanien och andra wanlige Böner för Konungen. När det war ändat/kom Konungen och lade sigh på knä för Arckiebiskopen som hade satt sig; De andre förnäma Andelige stode rundt omkring dem. Man klädde af Konungen des Mantel/ samt Bröst-Stycket och Armdelarne af Harnisket. Arckiebiskopen doppade sin högra Tumma uti den inwigde Ollian/ och smorde dermed Konungen korßwis uppå den högra armen emellan handlogan och armbogen/ såsom ock på Ryggknotorne emellan axlarne/ säijandes wid hwardera några ord/ hwarmed Konungen måtte påminnas och upmuntras til at wara gifmild och from emot de beträngde/ at tappert förswara Riket och des Rätter/samt frimodigt draga den tunga Regementsbördan. En af de andre Biskoparne strök strax af Ollian med färskt Bröd och Bomull/ som sedan förbrändes/ doch alt med den achtsamhet handterat/ at af bemälte Ollia/ hwilken allenast en gång om åhret nämligen på den helige Nattwardsens Dagh inwijges/ intet måtte komma uppå något annat kläde eller ting.

Konungen trädde deruppå afsides med sine Hofpräster/ och giorde sitt Skriftermål/ det ock Arckiebiskopen tillika med de andra närwarande Andelige giorde. Begyntes så Meßan af Arckie-

bisko-

biskopen/ då Konungen fördes af Cron-Marschalken och des Hofbetiente uti Sacristien, och blef dersammastädes beklädd med en Biskopelig inwigd Habit, hwilken sedan bör förwahras til des Liik-Klädning då han dör/ som Konung Johan jämwäl uti en sådan sin Krönings-Klädning swepter är. När han dermed för Altaret tilbaka kom/ och hade fallit på knä/ satte Arckiebiskopen/ efter håldne böner och wälsignelsens läsande/ på Konungens Hufwud Cronan/ togh sedan Swärdet af Swärddragaren/ och gaf det Hans May:t utdragit med tienlige ord i Handen; Konungen gaf det åter til Swärddragaren/ och han det instuckit åth Arckiebiskopen igen/ som bandt det wid Konungens Sida/ hwarpå Hans May:t stod upp/ drog ut Swärdet/ swängde dermed i wädret det mästa han orkade/ til betydelse af sin hugh det rätteligen at bruka/ strök af det öfwer wänstra Armen/ och stack det i skidan igen. På lika sätt lefwererades honom Äplet och Spiran/ med böner och förmaningar.

Wid Konungen nu steg up/ spänte han af sig Swärdet igen/ och gaf det åth Swärddragaren/ som bar det fram för Konungen/ då han med Cronan på Hufwudet och Spiran i Handen ledsagades af Arckiebiskopen och Biskopen af Caminiec samt de förnämste Werldzlige uppå Thronen/

B 2 hwa-

hwarest den förre honom uppå den ena Armstolen som der stodh nedsatte/ och låste derwid för Hans May:t en bön/ jämte lyckönskan sin Thron med wälsignelse och myndighet at besittia.

Prästerskapet gick tilbaka för Altaret; de andra Herrarne blefwe qwarstående. Efter uplåst bön/ hämtades åter Konungen af twänne Biskopar och twänne Prälater för Altaret/ då han bad Arckiebiskopen/ det han jämwäl wille kröna des Gemåhl. När den andra det lofwat hade/ fördes Konungen på lika sätt til Thronen tilbakars.

Drottningen/ som imedlertid hade warit i Sacristien, blef nu utaf Biskopen af Caminiec och Suffraganen af Gnesen til Altaret beledsagad och nästan på lika sätt som Konungen krönt. Der giordes til Henne förmaningar/ och böner låstes: Hennes May:t föll på knä och förrättade sin andacht/ hwar på Arckiebiskopen smorde hennes Hand och öfwerste Ryggknota: Hon fördes så i Sacristien, hwarest man beklädde Henne med en inwijgd Mantel af Silfwerduk med Hermeliner fodrad: kom sedan för Altaret tilbaka/ och wordo Släpen dragne af siu de förnämsta ibland Fruentimret. Efter några giorde böner satte Arckiebiskopen på Hennes May:t Cronan/ gaf Henne Spiran i Hand/ förde Henne uppå Thronen/ och

satte

satte Henne neder på den andra Armstolen / som stod jämte Konungens på den wänsta sidan / dijt jämwäl Hennes Fruentimmer då tillika trädde. Arckiebiskopen gick för Altaret tilbaka och begynte Te Deum laudamus, eller / O Gud wij lofwe tig / hwar under Styckerne och Mousqueteriet tre gångor löstes. Evangelium blef sungit / hwilket en Biskop gaf Konungen och Drottningen på Thronen at kyßa. När det war förbij / hämtades först Konungen och sedan Drottningen af de twänne Biskoparne neder til Altaret at offra / hwilket de med bögde knä förrättade / gifwandes hwar sin liten grön Pung med Gull uti åth Arckiebiskopen / hwilken det efter behag ad pios usus anwänder. Wid afträdet kyste de på Erkie-Biskopens Ring / samt några innom glas förwarade helige Reliquier. De fördes på Thronen tilbaka / och sedan Meßan til Communion war hällen / och Arckiebiskopen hade communicerat sig sielf / komme deras May:ter jämwäl / och undfinge utaf hans Hand HErrans Nattward / hwilken dem / til en åtskilnad / gafs både under Bröd och Win.

När de med besynnerlig wyrdnad och andacht hade begått HErrans Nattward / och åter kommit på Thronen igen / slöts Meßan och Gudztiensten med den wahnlige Wälsignelsen / då Cron-Marshalken ropade: Vivant Rex & Regina Poloniæ!

hwar

hwartil Församblingen med lijka Frögderop swarade.

Dermed war det alt slutit / och gick man i samma ordning som tilförende opp utur Kyrckian til Slottet / förandes Ambassadeuren Horn Drottningen ifrån Thronen up uti sine Rum / hwarest Bijskopen af Caminiec uppå Senatorerne, och Adelens wägnar höll ett wackert tahl til Konungen och Drottningen / önskandes dem lycka och ett förnöyeligit Regimente til deras och Rijkets förmån och trefnad. Konungen hade wid alla publique tilfällen sielf swarat / men som han numehra efter maneret swarar genom sina Estats-Ministrer; Ty swarade Skattmåstaren Sapieha både på Hans och Drottningens wägnar / och finge derpå alla lof at kyßa deras May:ters Händer / hwilket för Smörgningen ey war skedt.

Sedan Konungen och Drottningen hade aflagt de uti Sacristien påklädde bonaderne / och dem med åtskillige Wagnar hemsändt / uppehölle de si[g] något til des måltiden blef färdig / och läto sig imed[lertid] lertid på tre ställen af Borggården åtskillige Sp[e]l emot hwarandra höra.

Jrummet der deras May:ter spisade / woe trenne bord; Det ena fyrkantigt under en Himmel några trappor uphögt war för Konungen / derst Han med Drottningen satt mit för Bordet; Anbass-

bassadeurerne Horn och Palmberg på den högre ändan / och Wachschlager mit emot dem / blifwandes de af de förnämste betienterne opwachtande. Wid det andea bordet på högra handen nedanföre sutte Senatorer och Landz Deputerade. Wid det tredie Fruentimret / med åtskillige Swenske och Pohlske Officerare och Cavallierer. Under måltiden giordes Musique uppå en lång wid ändan af Salen bygd Läktare / och wid hwar skål som af Konungen begyntes / loßades trenne Stycken.

Efter måltiden / som för mörckningen ändades / begofwe sig deras May:ter till deras Palais, beledsagade af alle som wid Måltiden tilståtdes warit hade / hwilka mehrendels straxt toge deras Afsked / och lemnade deras May:ter i roo.

Dagen efter / som war den 25 Septembr. / 5 October. woro deras May:ter och alla de Förnämste hos Ambassadeuren Horn til Middags Måltid / och gafs der Bal samt Mascarade in uppå Natten.

Den 26 September. / 6 October. åt Konungen om Middagen allena / men om qwällen giordes wid Hofwet Bröllopp åth Castellanen af Meseritz och en Hoff-Dame; Hans Kongl. May:tt åt då en public med Drottningen och Brudfolcket allena wid ett Bord / efter det maneer som krönte Pohlniska Konungar tilförende warit wane. Ett

mycket

mycket långt Bord war der nedanföre satt/ hwar wid Senatorer, Fruentimmer och Deputerade samt Swänska Generaler, Officerare och Cavallierer efter hwarannan sutto. När Måltiden war sluten/ ginge deras May:ter uti ett rum/ hwarest dansades in på natten.